

بسم الله الرحمن الرحيم

تیمار و ستاد ار زمان

تألیف:

دکتر فاطمه (هما) وثوقی

باجای کانون فرهنگی ترجمان قلم

انتشارات پاپی

۱۳۹۸

سرشناسه	:	و ثوقی، فاطمه، ۱۳۴۶ -
عنوان و نام پدیدآور	:	شهر دوستدار زنان/ تالیف فاطمه (هما) و ثوقی.
مشخصات نشر	:	مشهد: پاپلی، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۲۲۰ص.
شابک	:	978-622-95411-0-4
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه:ص:۲۱۳.
موضوع	:	زنان و شهرسازی
موضوع	:	Women and city planning
موضوع	:	شهرسازی -- طرح و برنامه ریزی
موضوع	:	City planning -- Design
موضوع	:	فضاهای عمومی -- جنبه های اجتماعی
موضوع	:	Public spaces -- Social aspects
موضوع	:	زنان در زندگی اجتماعی
موضوع	:	Women in public life
موضوع	:	زنان و شهرسازی -- ایران
موضوع	:	Women and city planning -- Iran
موضوع	:	شهرسازی -- ایران -- طرح و برنامه ریزی
موضوع	:	City planning -- Design -- Iran
موضوع	:	زنان در زندگی اجتماعی -- ایران
موضوع	:	Women in public life -- Iran
موضوع	:	زنان (فقه)
موضوع	:	Women (Islamic law)
موضوع	:	زنان -- وضع حقوقی و قوانین -- ایران
موضوع	:	Women -- Legal status, laws, etc. -- Iran
رده بندی کنگره	:	۱۳۹۷ HT/۲۳ و ۹
رده بندی دیویی	:	۱۲۱۶/۳۰۷
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۵۷۳۶۳۳

انتشارات پاپلی: مشهد، بلوار سجاده، پلاک ۹۲ تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۸۲۳۲۶ - ۳۷۶۴۰۰۴۰ -

مدیر فروش: امیدخدایی ۰۹۳۵۵۶۲۱۶۸۸ - تلفن و دورنگار: ۳۷۶۲۱۶۵۸

e.Mail: khodayi_1987@yahoo.com

عنوان: شهر دوستدار زنان	قیمت: ۳۵۰۰۰ تومان
مؤلف: دکتر فاطمه و ثوقی	تعداد صفحات: ۲۲۰ صفحه
ناشر: انتشارات پاپلی	شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
یادداشت: کتابنامه: ص ۲۱۳ - ۲۲۰.	نوبت چاپ: اول، بهار ۱۳۹۸
مدیر اجرایی: امید خدایی	شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۵۴۱۱-۰-۴
قطع: وزیری	چاپ و صحافی: چاپ آستان قدس رضوی

فهرست مطالب

۷.....	تقدیر و تشکر.....
۸.....	پیش گفتار.....
۹.....	فصل اول: کلیات.....
۹.....	مقدمه.....
۱۱.....	هدف نوشتن این کتاب.....
۱۳.....	مبانی نظری.....
۱۳.....	تفاوت جنس و جنسیت.....
۱۴.....	عدالت جنسی، برابری جنسیتی.....
۱۵.....	جریان سازی جنسیت.....
۱۶.....	مسئله زنان و جریانات فمینیستی.....
۱۹.....	تأثیر جنبش پست مدرنیسم بر زنانگی.....
۲۱.....	پیشینه مطالعات زنان و شهر.....
۲۵.....	فصل دوم: زنان، حقوق بشر و شهروندی.....
۲۵.....	حقوق زنان و شهروندی.....
۲۷.....	جایگاه زنان در حقوق بشر اسلامی.....
۲۸.....	حقوق زنان در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.....
۲۹.....	مسائل زنان در برنامه‌های توسعه جمهوری اسلامی ایران.....
۳۲.....	دیدگاه منشور حقوق شهروندی به زنان در ایران.....
۳۳.....	منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران.....
۳۴.....	سازمان‌ها و نهادهای بین‌المللی در حمایت از زنان.....
۳۴.....	ارکان سازمان ملل متحد در ارتباط با زنان.....
۴۰.....	منشور جهانی حق به شهر و زنان.....
۴۲.....	منشور اروپایی برابری زنان و مردان در سطح محلی.....
۴۵.....	شهر دوستدار زنان سوابق و چشم‌اندازها.....
۵۱.....	فصل سوم: ابعاد مشارکت زنان.....

شهر دوستدار زنان / ۵

۵۱	مدیریت مشارکتی زنان
۶۲	مشارکت زنان و حساسیت به عدالت جنسیتی
۶۷	فصل چهارم: توانمندسازی زنان
۶۷	توانمندسازی و توان افزایی
۷۰	سطوح مختلف توانمندسازی
۷۵	توانمندسازی زنان در سازمان های بین المللی
۷۹	توانمندسازی زنان در برنامه های توسعه کشور
۷۹	شاخص های توانمندسازی و توان افزایی زنان
۸۳	خود توانمند سازی پایدار زنان
۸۳	توانمندسازی زنان عاشیه، رها
۸۹	فصل پنجم: شاخص های توسعه جنسیتی
۹۴	بستر مناسب و فرصت های یاد آموزش
۹۸	کار زنان در ایران از نگاهی دیگر
۹۹	چند اصطلاح برای فعالیت های زنانه
۱۰۳	فصل ششم: ویژگی های شهر دوستدار زنان
۱۰۴	توجه به نیازهای متفاوت زنان در فضای شهری
۱۰۷	زنان خانگی، مردان بازاری!
۱۰۹	امنیت زنان در فضاهای شهری
۱۲۳	محیط تمیز و نشاط آور در شهر دوستدار زنان
۱۲۴	اهمیت فضای سبز شهری برای زنان
۱۲۶	شبکه های دسترسی مناسب زنان
۱۲۶	پیاده روی های دوستدار زنان
۱۲۹	ایمنی زنان در عبور از عرض خیابان
۱۳۱	حمل و نقل و جابه جایی در شهر های دوستدار زنان
۱۳۴	ویژگی های سیستم حمل و نقل عمومی برای زنان
۱۴۴	سیستم های حفاظت اجتماعی در شهر های دوستدار زنان
۱۴۶	کاهش آسیب های اجتماعی زنان در شهر

۱۵۳	شهر دوستدار زنان، شهر شاد
۱۵۶	گذران اوقات فراغت زنان در شهر
۱۶۱	زنان و پایداری محیط در شهر دوستدار زنان
۱۶۴	تأثیر آلودگی‌های شهر بر زنان
۱۶۸	تأثیر تغییرات اقلیمی بر روی زنان
۱۶۹	شهر دوستدار زنان شهر سلامت
۱۷۰	اهمیت سلامت مادران و زنان در شهرهای دوستدار زنان
۱۷۰	زنان به عنوان مادر و شهروند
۱۷۳	دسترسی زنان به خدمات بهداشتی و درمانی در شهر دوستدار زنان
۱۷۷	شاخص‌های سلامت زنان شهر دوستدار زنان
۱۸۰	مدیریت بحران و حوادث غیر مترقبه در شهر دوستدار زنان
۱۸۳	دسترسی مناسب به فضای سبز در شهر دوستدار زنان
۱۸۶	مبلمان شهری دوستدار زنان
۱۸۶	نقش فرهنگی مبلمان شهری دوستدار زنان
۱۸۸	تناسب مبلمان شهری با نیازهای زنانه
۱۸۹	توالتهای عمومی برای زنان!
۱۹۵	فصل هفتم: شهر دوستدار زنان مناسب همه سنین
۱۹۵	شهر دوستدار "دختر بچه‌ها"
۱۹۸	شهر دوستدار "دختران جوان"
۲۰۰	شهر دوستدار "زنان سالمند"
۲۱۱	سخن پایانی
۲۱۳	کتاب‌نامه

پیش گفتار

در طول هزاران سال، زنان بیشتر در خانه نقش ایفا کرده‌اند و حضور آن‌ها در اجتماع به‌خصوص در شهرها کم‌رنگ بوده است. حدود صد سال است که هر ساله زنان در سراسر جهان نقش پررنگ‌تری را جامعه ایفا می‌کنند. آموزش‌های همگانی و دانشگاهی نیز دختران را از کودکی از خانه به مدرسه و خیابان می‌کشاند. اکثریت مطلق زنان خانه‌دار برای خریدهای روزمره، آوردن و بردن بچه‌ها به مدرسه و امور دیگر هر روز عازم خیابان‌ها می‌شوند. امروزه زنان همپای مردان در شهرها فعال و پرتردد هستند. در طول هزاران سال شهرها برای مردان و توسط مردان و خانه‌ها بیشتر برای زنان ساخته شده بود.

سؤال این است: حال که زنان روز به روز حضور پررنگ‌تری در شهرها دارند آیا شهرها برای آن‌ها ساخته می‌شوند؟ یا هنوز شهرها نقش مردسالارانه خود را می‌خواهند حفظ کنند؟ حتی اگر شهرها، شهرسازان و معماران بخواهند نقش مردسالارانه خود را تداوم بخشند، شدنی است؟ آیا شهرهای فعلی که چندان مناسب شرایط زنان نیستند، آسیب‌ها و زیان‌های خانوادگی، اجتماعی، اقتصادی و ... را به جوامع، دولت‌ها و حکومت‌ها تحمیل نمی‌کنند؟ زیان‌هایی که گاه تبدیل به آسایش‌های سیاسی کلان می‌گردند.

شهر دوستدار زنان و یا شهری را که زنان دوست دارند تا در آن به راحتی و با آرامش زندگی کنند دارای چه ویژگی‌هایی است؟ شهرت که نام مناسب برای زنان است و هم مناسب برای مردان کدام است؟ شهری که آسیب‌های اجتماعی بخصوص در امور زنان و خسارت‌های مترتب با آن را کاهش می‌دهد کدام است؟ در ایجاد شهر دوستدار زنان وظایف نهادهای بین‌المللی، حاکمیت‌ها، دولت‌ها، شهرداری‌ها، مردم و خودزنان چیست؟ خانم دکتر فاطمه (هما) وثوقی در این کتاب به‌طور مستند و مستدل عملیاتی شدن شهر دوستدار زنان در ابعاد مختلف و وظایف مسئولان و مجریان مربوطه و نقش مطالباتی و عملیاتی خود زنان را نشان داده‌اند. این کتاب که جزو محدود کتاب‌هایی است که به فارسی در این زمینه نوشته شده است، می‌تواند در ساخت و ساماندهی شهرهای مناسب برای زنان راهگشا باشد. شهرهایی که زنان در آن‌ها تنها بیشتر احساس امنیت و آرامش کنند و آسیب‌های اجتماعی و اقتصادی در آن‌ها به حداقل برسد؛ بلکه بستر مناسبی برای رشد و تعالی زنان باشند.

محمدحسین پابلی یزدی

استاد بازنشسته دانشگاه تربیت مدرس تهران